

55+ rahvastiku internetikasutus ja sotsiaalne aktiivsus

Tiina Tambaum

TLÜ ÜTI Eesti demograafia keskus

02.02.16 Pilk hallile alale

SHARE Eesti uuringu esimene ülevaade ja soovitused eakate poliitika kujundamiseks

Andmed

Internetikasutus. Andmed

interneti kasutamise regulaarsuse kohta
arvutioskuse kohta

5. laines Eestis 5121 vastajat vanuses 55+ (1,2%)

Sotsiaalne aktiivsus. Andmed osavõtu kohta

kursustest
vabatahtlikust tegevusest
klubilisest tegevusest
poliitilisest või kogukondlikust juhtimisest
lauamängude mängimine

5. laines Eestis 5158 vastajat (ülejäanud 14 riigis kokku 50 635 vastajat)

Inimesi, kes vastasid nii 4. laines kui 5. laines Eestis 4954 (ülejäanud 12 riigis 29 288)

TALLINN UNIVERSITY
Estonian Institute for Population Studies

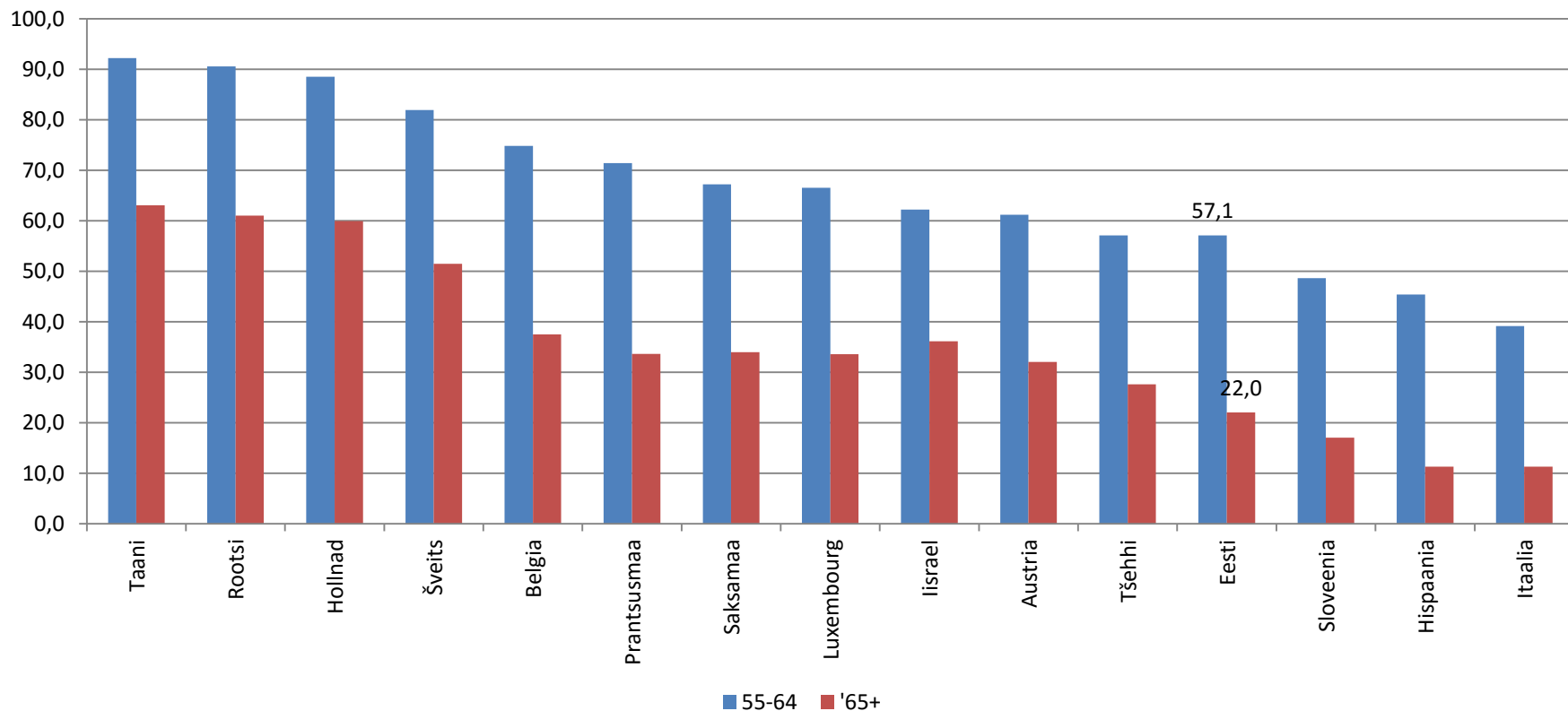
Internetikasutus on vähelevinud

Internetti vähemalt kord nädalas kasutab 35%

(SHARE 48%)

Mitte kunagi pole arvutit kasutanud 45%

(SHARE 32%)

70% mittekasutajatest on nimesed, kellel arvutikogemus puudub.
Lisaks, **20%** mittekasutajatest on inimesed, kes hindavad oma oskused väga halvaks.

**Interneti kasutamata jätmise
peamine põhjus on
oskuste puudumine**

Mittetöötavatest, kelle viimane töökoht oskust ei nõudnud, ei kasuta internetti **87%**.
Seost, et sotsiaalvõrgustiku suurus suurendaks internetikasutuse tõenäosust, ei leitud.

**Internetioskuste õpe ei edene
sisemiste motivaatorite
ega sisemiste ressursside toel**

Kes on need, kes ei kasuta?

Arvutikogemus puudub täielikult:

kõrgharidusega

17% vrd 8% SHARE-s kõrgharidusega

tööhõivest väljasolevatest

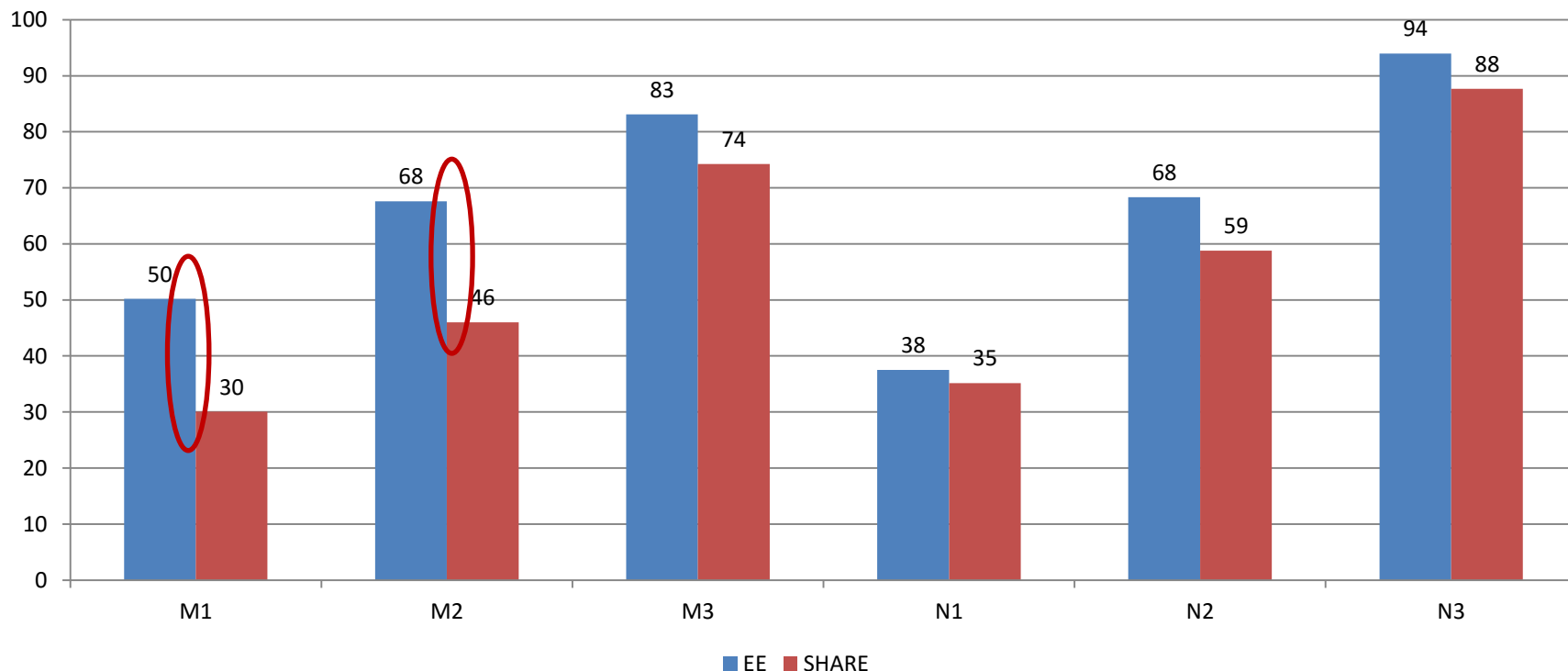
60% vs 16% tööga hõivatutest

vene **koduse keelega**

53% vs 42% eesti koduse keelega

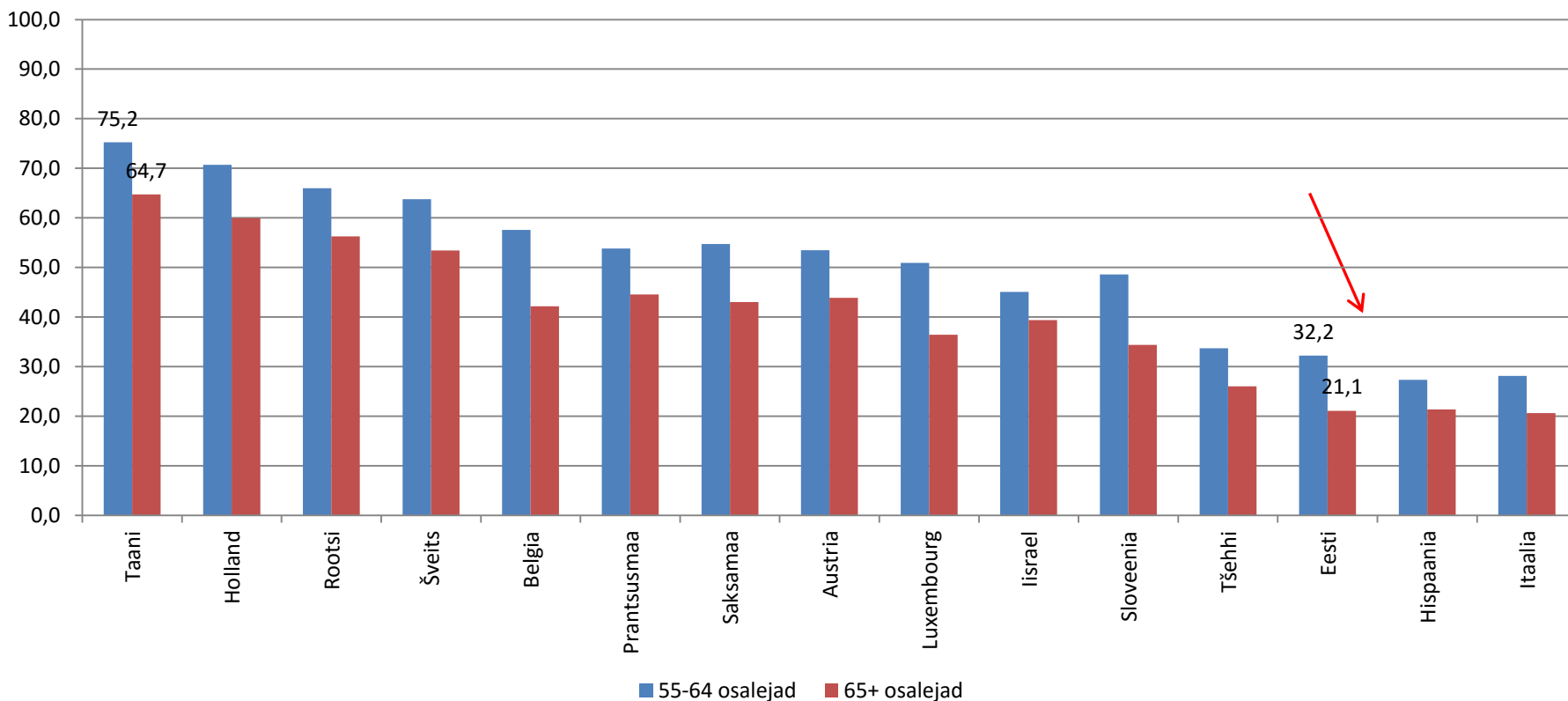
Võrreldes SHARE teiste riikidega on **mahajäämus just meeste seas.**

Mittekasutajad soo-vanuserupi kaupa:

Sotsiaalne aktiivsus 55+ vanuses inimeste seas

Vähemalt ühe koostgevusega on seotud 55–64-aastastest iga kolmas, 65+ vanuses inimestest iga viies

65+ inimesi, kes tegelevad koostgevusega vähemalt 1x nädalas, on **12% (iga 8.)**

Sotsiaalse aktiivsuse määr on väike, järsk langus just pensioniea saabudes, osalejate arvu muutus kahe aastaga -9%

Linna- ja maapiirkondadel olulist erinevust ei ole.

Eestis **mittehõivatutest** koostegevuses aktiivseid 26%, SHAREs 2x rohkem (53%).

Oluline mõjutav tunnus on **kodune keel**:

Kirde-Eestis on vähemalt ühe koostegevusega 27%

Lääne-Eestis ja Põhja-Eestis on aktiivseid 41%

Kogukondlikust tegevusest loobumise risk on pigem noorematel osalejatel.

Haridus mõjutab:

aktiivseid	Eesti	SHARE
alg- ja põhihardusega	20%	43%
keskharidusega	38%	64%
kõrgharidusega	54%	75%

Kursused

Viimase 12 kuu jooksul on kursustel osalenud 55–64-aastastest 18%
65+ vanuses inimestest 4%

Oluliselt mõjutavad: vanus, tööhõive, sugu, haridustase, kodune keel.

Klubiline tegevus

Viimase 12 kuu jooksul on kursustel osalenud 55–64-aastastest 16%
65+ vanuses inimestest 12%

Oluliselt mõjutavad: tööhõive, sugu, haridustase, kodune keel, oluline tegevuspiirang. Vanus ei mõjuta!

Väljakukkujaid on vähem, aga ka juurdetulijaid

SHAREs meestel suurem osalus, Eestis naistel

	Eesti	SHARE
M ei tööta	6,6	29,4
M töötab	18,9	37,6
N ei tööta	11,2	25,7
N töötab	25,2	36,3

Areng vanemas eas kasvatab nii isiku, tema lähikonna kui ühiskonna elukvaliteeti

1. Vanema inimese arengut peab senisest rohkem toetama väliselt – tuleb liikuda ükskõiksusest või perekeskselt toetusmudelilt üle **kogukondlikule toetusmudelile**.
2. Luua **just kogukondades internetioskuste arendamise tegevuskava**, mis arvestab sihtgrupi madalat isiklikku initsiatiivi
õppijate võimalikke soolisi eripärasid
õppijate erinevat formaalharidustaset
3. **Ühiskondlik kokkulepe?**: ühestki organisatsioonist ei lahku pensioniea ületanud töötaja ilma, et ta oleks omandanud tänapäevaste IT-vahendite kasutamise algoskused.
4. **Eriline tähelepanu** äsja tööhõivest lahkunud inimestele, tegevuspiiranguga inimestele ning vene kodukeelega inimestele.
5. Arendada välja vanemaealiste inimeste **vabatahtliku tegevuse süsteem**.